

К. О. Боровенська

(Донбаський державний технічний університет, м. Алчевськ)

**Інноваційні методи бібліографування наукових досягнень
учених ДонДТУ**

Історія будь-якого вузу знаходить висвітлення, насамперед, у публікаціях учених цього вузу. Наукові публікації викладачів - потужний фактор просування освітньої діяльності вузу.

І однієї із завдань бібліотеки ДонДТУ завжди було завдання відстеження публікацій праць професорско-викладацького складу університету.

Бібліографування праць учених ДонДТУ є значною частиною роботи довідково-бібліографічного відділу наукової бібліотеки ДонДТУ. Відділ завжди прагнув до володіння повною інформацією про публікації вчених ДонДТУ, розуміючи, що систематичному й кваліфікованому обліку вони ніде не підлягають, але становлять важливу частину історії університету. До того ж публікації вчених перебувають під пильною увагою ректорату університету, відомості про праці є важливими показниками при визначенні рейтингу вузу, його атестації й акредитації, відбивають наукову й навчальну діяльність вузу.

Збір інформації про публікації співробітників університету - завдання традиційно складне. Спочатку наукові публікації враховувалися в картотечі праць викладачів. Ми мали більш-менш повні відомості про праці, починаючи з заснування університету в 1957 році.

На підставі зібраного матеріалу бібліотека ДонДТУ створювала друковані покажчики, що відображають публікації професорско-викладацького складу університету з 1958 по 2007 роки:

Труды преподавателей КГМИ : библиографический указатель (1958-1970 гг.) / сост. : Л. Г. Минина, В. М. Борщ, В. Ф. Приходько и др. ; КГМИ, Научно-библиографический отдел. Т. 1. – Коммунарск, 1977. – 404 с.

Труды преподавателей КГМИ : библиографический указатель (1958-1970 гг.) / сост. : Р. Г. Христенко ; библиотека КГМИ, Научно-библиографический отдел. Т. 2. – Коммунарск, 1977. – 309 с.

Труды преподавателей КГМИ : библиографический указатель (1971-1975 гг.) / сост. : Р. Г. Христенко ; библиотека КГМИ, Научно-библиографический отдел. – Коммунарск, 1977. – 309 с

Труды профессорско-преподавательского состава ДГМИ : библиографический указатель (1976-1996 гг.) Т. 1. Горное дело. Metallургия / сост. : Боровенская Е. А., Коцемир В. В., Зайцева Ю. В. и др. ; Библиотека ДГМИ, Справочно-библиографический отдел. – Алчевск, 2004. – 171 с.

Труды профессорско-преподавательского состава ДГМИ : библиографический указатель (1976-1996 гг.) Т. 2. / сост. : Боровенская Е. А., Коцемир В. В., Зайцева Ю. В. и др. ; Библиотека ДГМИ, Справочно-библиографический отдел. – Алчевск, 2004.– 248 с.

Труды профессорско-преподавательского состава ДонГТУ (1997-2007 гг.) : библиографический указатель. Т. 1. Горное дело. Metallургия / сост. : Боровенская Е. А., Анохина Д. А. ; Научная библиотека ДонГТУ, Справочно-библиографический отдел. – Алчевск : Ладо, 2011. – 191 с.

Труды профессорско-преподавательского состава ДонГТУ (1997-2007 гг.) : библиографический указатель. Т. 2. Социально-гуманитарные науки. Естественные науки. Технические науки / сост. : Боровенская Е. А., Анохина Д. А., Украинцева О.А. ; Научная

бібліотека ДонГТУ, Справочно-бібліографічний відділ. – Алчевськ : Ладо, 2011. – 285 с.

Кожний бажаючий: співробітник, студент, аспірант міг прийти в бібліотеку й одержати потрібну йому інформацію або по його темі, що цікавить, або по уточненню бібліографічного опису необхідного джерела, або одержати загальну інформацію з переліку наукових публікацій одного з викладачів вузу.

Після створення останнього бібліографічного покажчика праць викладачів ми вирішили законсервувати традиційну картотеку, а створити власну базу даних «Праці викладачів ДонДТУ» і розмістили її для користувачів на сайті бібліотеки. Основною функцією цієї бази даних є інформаційна функція, тобто інформування широкого кола фахівців про результати наукової й учбово-методичної діяльності викладачів, наукових співробітників університету, установлення кола публікацій по конкретній науковій тематиці, пропаганда досягнення регіональної й галузевої науки, а також збереження внеску вчених для наступних поколінь. База даних «Праці викладачів» є основною при рейтинговій оцінці діяльності викладачів вузу.

БД «Праці викладачів ДонДТУ» поповнюється в міру надходження інформації. Це безпосередньо самі монографії, навчальні й учбово-методичні посібники, статті з періодичних журналів і наукових збірників. Для збору й уточнення бібліографічних відомостей проглядаються бібліографами наступні інформаційно-бібліографічні джерела: Український реферативний журнал «Джерело», Реферативні журнали ВІНІТІ, Літописи книг, Літописи журнальних статей. Звертаємося також до Інтернет-ресурсів: переглядаємо зміст електронних журналів і збірників наукових праць, у яких часто публікуються наші викладачі. У цьому випадку

обов'язково робимо гіперпосилання на ці статті. Тому можна сказати, що створювана нами БД інтегрується в базу повнотекстових електронних документів.

Одним з обов'язкових джерел поповнення інформації в базу даних «Праці викладачів ДонДТУ» є річні звіти кафедр, які бібліотека одержує в інформаційному центрі університету. Після переглядів цих звітів і починається робота в Інтернеті по пошуку електронних ресурсів наукових статей, яких немає у фонді бібліотеки. Уточнюється бібліографічний опис патентів, які теж вносяться в базу даних. Торік крім поточної інформації, ми зробили ретропоповнення бібліографії праць викладачів факультету «Автоматизації й електронних систем» з 2007-2011 р. На даний момент у базу даних внесено 1106 інформацій. Цього року будемо працювати з річними звітами кафедр Гірського факультету.

До бази даних «Праці викладачів ДонДТУ» у локальній мережі університету забезпечується вільний доступ всім користувачам нашої бібліотеки. База даних спроектована як по авторах, так і по систематичному принципу: по галузях знань, тобто видається інформація з 59 рубрик (природничі науки (7), соціально-економічні (6), технічні (46)).

База даних є складеним елементом єдиного освітнього простору й відбиває специфіку навчальної й наукової діяльності професорсько-викладацького складу Донбаського державного технічного університету. База даних «Праці викладачів ДонДТУ» активно використовується в навчальній і науковій праці студентів, аспірантів і вчених, викладачів ДонДТУ. База даних зручна у використанні, не вимагає спеціальних знань інформаційних технологій, доступна будь-якому користувачеві бібліотеки університету.

Література

1. Пяткова И. Н. Автоматизация библиотеки вуза: опыт внедрения, проблемы, состояние / И. Н. Пяткова [Электронный ресурс] // Публікації співробітників бібліотеки. - Режим доступу : <http://library.uipa.kharkov.ua/engineers-pedagogik/naukova-shkola-kovalenko/itemlist/tag/2009.html>
2. Роскіна Т. І. Інноваційна діяльність освітянських бібліотек – важливий чинник оптимізації науково-інформаційного забезпечення вітчизняної педагогічної науки, освіти і практики [Електронний ресурс] / Т. І. Роскіна. - Режим доступу : <http://www.library.edu-ua.net/datas/upload/files/roskina.pdf>.
3. Создание библиографической продукции // Справочник библиографа / науч. ред. : А. Н. Ванеев, В. А. Минкина. - СПб : Профессия, 2002. - Раздел. - С. 347-400.
4. Хисамутдинов В. Базы данных и печатное издание – два вида одной информации / В. Хисамутдинов // Библиотека. - 1999. - № 2. - С. 34-36.

Донбаський державний технічний університет
Наукова бібліотека

Реферат
Інноваційні методи бібліографування наукових досягнень учених
ДонДТУ

Виконала: зав. ДБВ Боровенська К. О.

Алчевськ, 2013